

DECLARAȚIA DE LA PARIS

O EUROPĂ ÎN CARE PUTEM CREDE

1. **Europa ne aparține și noi aparținem Europei.** Aceste pământuri sunt casa noastră. Nu avem alta. Motivele pentru care Europa ne e dragă exced abilitatea noastră de a ne explica sau justifica loialitatea. Este o chestiune de istorii împărtășite, speranțe și iubiri. E o chestiune de obișnuințe, momente de patos și de durere. Este o chestiune de experiențe de reconciliere care ne inspiră și de promisiunea unui viitor împărtășit. Peisaje și evenimente oarecare sunt încărcate cu semnificații speciale pentru noi, nu și pentru alții. Acasă e un loc unde lucrurile sunt familiare și unde suntem (re)cunoscuți, oricât ne vom fi îndepărtat de ea în trecut. Aceasta e Europa adevărată, civilizația noastră prețioasă și de neînlocuit.

Europa este casa noastră.

2. Europa, cu toată bogăția și măreția sa, este amenințată de o falsă înțelegere de sine. Această falsă Europă se auto-reprezintă drept o împlinire a civilizației, dar, în realitate, casa ne va fi confiscată. Falsa Europă apelează la exagerări și distorsiuni ale virtuților autentice ale Europei, în vreme ce rămâne oarbă la propriile vicii. Mulțumită de sine, caricaturizându-ne partizan istoria, această falsă Europă este pornită fără preget împotriva trecutului. Cei ce o propun sunt orfani prin propria opțiune; ei presupun că a fi orfan – că a fi lipsit de (a)casă – e o reușită nobilă. În acest fel,

O falsă Europă ne amenință.

falsa Europă se laudă pe sine ca fiind apogeul unei comunități universale, dar care nu e nici universală și nici comunitate.

3. Propunătorii falsei Europe sunt vrăjiți de superstiția progresului inevitabil. Ei presupun că Istoria e de partea lor; această credință îi face aroganți și disprețuitori, incapabili să înțeleagă defectele lumii post-naționale și post-culturale pe care o edifică. Mai mult, ei ignoră adevăratele surse ale decenței umane pe care, ca și noi, pretind că o îndrăgesc. Dar ei ignoră, ba chiar repudiază, rădăcinile creștine ale Europei. În același timp, sunt foarte atenți să nu jignească musulmanii, despre care presupun că vor adopta cu voioșie perspectiva lor seculară și multiculturală. Scufundată în ignoranță și superstiție, orbită de viziuni vane și auto-satisfăcătoare asupra unui viitor utopic, falsa Europă blochează din reflex orice dizidență. Această, desigur, se face în numele libertății și al toleranței.

Falsa Europă este utopică și tiranică.

4. Ne apropiem de o fundătură. Cea mai mare amenințare la adresa viitorului Europei nu este nici aventurismul rusesc, nici imigrația musulmană. Adevărata Europă este supusă riscului din pricina strânsorii sufocante pe care falsa Europă o exercită asupra imaginației noastre. Națiunile noastre și cultura împărtășită sunt înlocuite de iluziile asupra a ceea ce Europa este și ar trebui să fie. Promitem să rezistăm acestei amenințări la adresa viitorului nostru. Vom apăra, susține și promova Europa reală, o Europă căreia toți îi aparținem cu adevărat.

Trebuie să apărăm Europa reală.

+ + +

5. **Adevărata Europă așteaptă și încurajează participarea activă** la proiectul comun de viață politică și culturală. Idealul european este unul de solidaritate, bazat pe acceptarea unui corpus de legi care se aplică tuturor, dar este limitat în scopuri. Acest acord nu a avut mereu forma democrației reprezentative. Dar tradiția noastră de loialitate civică reflectă o acceptare fundamentală a tradițiilor noastre politice și culturale, oricare va fi fost forma acestora. În trecut, europenii au luptat spre a face sistemele noastre politice mai deschise participării populare și suntem mândri, pe bună

Solidaritatea și loialitatea civică încurajează participarea activă

dreptate, de această istorie. Chiar pe când făceau asta, uneori prin rebeliune deschisă, europenii afirmau fierbinte că, în ciuda injustițiilor și a eșecurilor, tradițiile popoarelor de pe continent sunt ale noastre. Această permanentă preocupare face din Europa un loc în care se caută din ce în ce mai multă dreptate. Acest spirit de progres este născut din dragoste și loialitate pentru patriile noastre.

6. Spiritul european de unitate ne îngăduie să avem încredere unii în ceilalți în piața publică, chiar dacă suntem străini. Parcurile publice, piețele centrale și amplele bulevarde ale târgurilor și orașelor europene exprimă acest spirit politic: împărtășim o viață comună și res publică. Asumăm datoria noastră de a ne lua responsabilitatea pentru viitorul societăților noastre. Nu suntem subiecți pasivi sub dominația unor puteri despotice, fie ele sacre sau seculare. Și nu îngenunchem dinaintea forțelor implacabile ale istoriei. A fi european înseamnă a fi activ în politică și în istorie. Noi suntem autorii destinului nostru comun.

Noi nu suntem subiecți pasivi.

7. Adevărata Europă este o comunitate de națiuni. Avem propriile noastre limbi, tradiții și frontiere. Și, totuși, ne-am recunoscut întotdeauna înrudirea, chiar când ne-am înfruntat sau am purtat război. Această unitate în diversitate ne pare naturală. Dar este remarcabilă și ne este prețioasă, pentru că nu este, de fapt, nici naturală și nici inevitabilă. Cea mai comună formă politică de unitate în diversitate este imperiul, pe care regii războinici ai Europei au încercat timp de secole să îl recreeze după prăbușirea Imperiului Roman. Silueta modelului imperial a supraviețuit, dar statul-națiune a prevalat, fiind forma politică prin care sunt coprezente poporul și statalitatea.

Așa încât statul-națiune a devenit un preambul al civilizației europene.

8. O comunitate națională se mândrește cu faptul că se guvernează în felul propriu, adeseori lăudându-se cu mari realizări în arte și științe; uneori intră în competiție cu alte națiuni, ba chiar pe câmpul de luptă. Asta a rănit Europa, uneori grav, dar nu a compromis niciodată unitatea noastră culturală. Dimpotrivă: cu cât statele-națiune ale Europei au devenit mai așezate și mai distincte, a devenit mai puternică identitatea europeană comună. Din războaiele mondiale, cu teribilele lor vărsări de sânge, din prima jumătate a secolului al douăzecilea, am ieșit cu o și mai puternică

Nu sprijinim o unitate impusă cu forța.

dorință de a onora patrimoniul nostru comun. Asta dă seama despre profunzimea și puterea Europei ca fiind o civilizație cosmopolită, în adevăratul sens al cuvântului. Noi nu căutăm unitatea impusă cu forța, a unui imperiu. În locul acesteia, cosmopolitismul european recunoaște că dragostea de patrie și loialitatea civică se deschid către o lume mai amplă.

9. Adevărata Europă a fost marcată de creștinism. Imperiul spiritual universal al bisericii a adus unitate culturală Europei, dar fără un imperiu politic. Asta a îngăduit loialităților civice particulare să înflorească într-o cultură europeană împărtășită. Autonomia societății civile a devenit o trăsătură distinctă a vieții europene. Mai mult, Evangheliile creștine nu impun o lege divină atot-stăpânitoare, de aici decurge faptul că diversitatea legilor seculare ale națiunilor poate fi afirmată și onorată fără ca să se amenințe unitatea europeană. Nu e întâmplător că declinul credinței creștine în Europa a fost acompaniată de eforturi înnoite de a stabili o unitate politică – un imperiu al banilor și reglementărilor, ocultat de sentimente pseudo-religioase de universalism – care este construit(ă) de către Uniunea Europeană.

Creștinismul încurajează unitatea culturală.

10. Adevărata Europă afirmă demnitatea egală a fiecărui individ, fără deosebire de sex, poziție socială sau rasă. Tot din rădăcinile creștine reiese și acest lucru. Blânde, virtuțile noastre sunt, fără îndoială, o moștenire creștină: dreptate, compasiune, milă, iertare, împăciuire și caritate. Creștinismul a revoluționat relația dintre bărbat și femeie, apreciind iubirea și fidelitatea reciprocă la un nivel fără precedent. Legătura căsătoriei îngăduie deopotrivă bărbatului și femeii să înflorească întreolaltă. Majoritatea sacrificiilor pe care le facem sunt pentru partenerul de viață și pentru copiii noștri. Acest spirit de sacrificiu este încă o contribuție creștină la Europa pe care o iubim.

Contribuția creștinismului nutrește Europa.

11. Adevărata Europă extrage inspirație și din tradiția clasică. Ne recunoaștem în literatura străvechii Grecii și a Romei. Ca europeni, tindem spre măreție, încununarea virtuților clasice. Uneori, asta a dus la contruntări violente pentru supremație. Dar, în chipul său optim, aspirația către excelență inspiră bărbații și femeile Europei să creeze opere muzicale și artistice de o frumusețe neîntrecută și să facă descoperiri extraordinare în știință

Rădăcinile clasice încurajează excelența.

și tehnologie. Virtuțile grave ale romanilor, civismul și spiritul de investigație filosofică al grecilor nu au fost vreodată uitate în Europa reală. Și aceste moșteniri sunt ale noastre.

12. Adevărata Europă nu a fost nicicând perfectă. Cei ce propun o falsă Europă nu greșesc când caută dezvoltare și reformă și mult din ceea ce s-a realizat între 1945 și 1989 trebuie prețuit și onorat. Viața noastră comună este un proiect procesual, în devenire, nu o moștenire osificată. Dar viitorul Europei rezidă în loialitatea noastră reînnoită față de cele mai bune dintre tradiții, nu un universalism prefăcut, care solicită iertăciune și auto-repudiere. Europa nu a început cu Epoca Luminilor. Casa noastră preaiubită nu va fi împlinită de Uniunea Europeană. Adevărata Europă este, și întotdeauna fi-va o comunitate de națiuni în același timp insulare, uneori feroce în izolarea lor, dar în același timp unite de o moștenire spirituală pe care, împreună, o dezbatem, o dezvoltăm, o împărțim – și o iubim.

Europa este un proiect comun.

+ + +

13. **Adevărata Europă este în pericol.** Câștigurile suveranității populare, ale rezistenței împotriva imperiului, ale cosmopolitismului capabil de iubire civică; moștenirea creștină a vieții umane demne și angajamentul viu față de tradiția clasică – toate acestea se îndepărtează de noi. Pe când autorii Europei celei false își construiesc falsul lor creștinism al drepturilor umane universale, noi ne pierdem casa.

Ne pierdem casa.

14. Falsa Europă se laudă cu un devotament fără precedent față de libertatea umană. Această libertate este, însă, foarte partizană. Se prezintă drept o libertate față de orice fel de constrângeri: libertate sexuală, libertate de expresie, libertatea de a fi tu însuși. Generația 1968 le privește drept victorii prețioase asupra unui regim atot-puternic și opresiv. Ea se vede pe sine ca fiind compusă din mari eliberatori, iar excesele acestora sunt aclamate drept câștiguri nobile moral, pentru care întreaga lume ar trebui să le fie recunoscătoare.

O falsă libertate predominantă.

15. Pentru cele mai tinere generații ale Europei, însă, realitatea este mai puțin poleită. Hedonismul libertin adeseori duce la plictiseală și la o profundă lipsă de sens. Legătura căsătoriei a fost slăbită. În apa tulbure a libertății sexuale, dorințele profunde ale tinerilor noștri de a se căsători și de a alcătui familii sunt adeseori frustrate. O libertate care alienează dorurile cele mai profunde ale inimii devine un blestem. Societățile noastre par să se prăbușească în individualism, izolare și derivă. În loc de libertate, suntem condamnați la conformismul vid al unei culturi mânate de consumism și media. E datoria noastră să spunem adevărul: generația 1968 a distrus, dar nu a construit la loc; ea a creat un vacuum acum umplut de social media, turism ieftin și pornografie.

Individualismul, izolarea și rătăcirea sunt larg răspândite.

16. În același timp în care auzim laude despre o libertate fără precedent, viața europeană este din ce în ce mai complet normată. Reguli – adeseori confecționate de birocrați fără chip care joacă în aceeași ligă cu interese puternice – guvernează relațiile noastre de muncă, deciziile noastre de afaceri, calificările educaționale, știrile, distracția și media. Și Europa caută acum să înăsprească restricțiile deja existente asupra libertății de exprimare, o libertate europeană originară: libertatea de conștiință care se manifestă. Ținta acestor noi restricții nu sunt obscenitatea sau alte asalturi asupra decenței în viața publică; clasele conducătoare ale Europei vor să restrângă, în schimb, tocmai, explicit, discursul politic. Liderii politici care dau glas adevărilor inconfortabile despre islam sau imigrație sunt târâți dinaintea judecătorilor. Corectitudinea politică întărește tabuuri puternice care pun la încercare status-quo-ul dincolo de limită. Falsa Europă nu încurajează cu adevărat o cultură a libertății. Ea promovează, în schimb, o omogenitate condusă de piață și o conformitate implementată politic.

Suntem normați și conduși.

17. Falsa Europă se laudă, pe de altă parte, cu o aplecare fără precedent către egalitate. Pretinde că promovează absența discriminării, inclusivismul tuturor raselor, religiilor și identităților. Aici, au fost făcute progrese reale, dar o utopică detașare de realitate și-a făcut loc. Pe parcursul precedentei generații, Europa a promovat un mare proiect multicultural. A solicitat, sau a promova asimilarea noilor veniți musulmani față de manierele și obiceiurile noastre, ca să nu mai vorbim de religia noastră, a fost privit ca o

Multiculturalismul nu poate să funcționeze.

injustiție grosolană. Ni s-a spus că a fi dedicați egalității presupune ca nici măcar să nu facem aluzie la superioritatea culturii noastre. În chip paradoxal, proiectul multicultural, care reneagă rădăcinile creștine ale Europei, se bazează de fapt pe idealul creștin al carității, dar într-o formă exagerată și nesustenabilă. El cere de la popoarele europene un grad de abnegație aproape nepământean. Suntem aici ca să proclamăm colonizarea patriilor noastre și renunțarea la cultura noastră ca fiind cele două acte de auto-sacrificiu de dragul unei forme de nouă comunitate a păcii și prosperității care stă să se nască.

18. Există un grad important de credințe greșite în acest mod de gândire. Majoritatea celor care ne guvernează fără îndoială presupun superioritatea culturii europene – care, însă, nu trebuie afirmată în public în forme care i-ar putea ofensa pe imigranți. Dată fiind această superioritate, guvernanții cred asimilarea se va petrece natural și repede. Într-un ecou ironic al vechii gândiri imperiale, guvernanții europeni, cumva, cred că, prin legile naturii și istoriei, „ei” vor deveni necesarmente „noi” – și nu poate fi conceput un proces invers. Între timp, multiculturalismul oficial a fost folosit ca un instrument terapeutic pentru rezolvarea nefericitelor, dar temporarelor tensiuni culturale.

19. Și mai este încă multă rea credință, de un fel mai lugubru. De-a lungul ultimei generații, un segment din ce în ce mai amplu din pătura conducătoare a decis că propriul său interes rezidă într-o globalizare accelerată. Vor să construiască instituții supra-naționale pe care să le poată controla fără inconvenientele suveranității populare. E din ce în ce mai clar că deficitul democratic al Uniunii Europene nu este doar o problemă tehnică, de natură a fi remediată prin mijloace tehnice. Mai degrabă, acest deficit este asumat în chip fundamental și apărut cu mult zel. Fie legitimate de presupuse necesități economice, fie dezvoltând legi ale drepturilor umane în mod autonom, mandarinii supra-naționali ai instituțiilor europene confiscă viața politică a Europei, răspunzând la toate întrebările cu sloganul tehnocratic: Nu există alternativă. Aceasta este tirania discretă, dar din ce în ce mai reală, cu care ne confruntăm.

Reaua credință se amplifică.

Tirania tehnocratică se amplifică.

20. Acest orgoliu al falsei Europe devine acum evident, în ciuda eforturilor partizanilor săi de a-l camufla în iluzii confortabile. Mai presus de orice, falsa Europă se vedește a fi mai slabă decât și-a imaginat cineva. Distracția populară și consumismul materialist nu susțin viața civică. Lipsite de idealuri înalte și descurajate, prin ideologia multiculturalistă, de la a-și manifesta mândria patriotică, societățile noastre au acum dificultăți în a-și mobiliza voința de a auto-apărăre. Mai mult, încrederea civică și coeziunea socială nu pot fi reînnoite prin retorica inclusivistă sau printr-un sistem economic dominat de corporații internaționale gigantice. Din nou, trebuie să fim sinceri: societatea europeană se fragilizează din ce în ce mai grav. Chiar și la o privire superficială, deja vedem din ce în ce mai multa putere a guvernelor, managementul social și îndoctrinarea educațională. Nu doar teroarea islamistă aduce soldați din ce în ce mai înarmați pe străzi. Trupele speciale sunt acum necesare spre a calma protestele anti-establishment, tot mai violente, ba chiar și pentru a ține sub control mulțimi bete de fani ai echipelor de fotbal. Fanatismul loialităților fotbalistice este un semnal disperat al nevoii profund umane de solidaritate, o nevoie nesatisfăcută în falsa Europă.

Europa cea falsă este fragilă și impotentă.

21. Clasele intelectuale ale Europei sunt, din păcate, printre partizanii cei mai înfocați ai îngâmfării falsei Europe. Fără îndoială, universitățile sunt printre gloriile civilizației europene. Dar, în vreme ce, odinioară, ele căutau să transmită fiecărei noi generații înțelepciunea trecutelor epoci, astăzi mulți din interiorul acestor universități pun semnul egalității între gândirea critică și o repudiare simplistă a trecutului. Unul dintre principiile călăuzitoare ale spiritului european a fost disciplina riguroasă a onestității și obiectivității intelectuale. Dar, de-a lungul ultimelor două generații, acest nobil ideal s-a transformat. Ascetismul care odinioară căuta să elibereze mintea de tirania opiniei dominante a devenit un spirit adeseori mulțumit de sine, non-reflexiv și îndreptat împotriva a tot ce ne este propriu. Această formă de repudiare culturală trece drept o formă ieftină și facilă de spirit critic. În ultima generație, a fost exersat în amfiteatre, devenind o doctrină, o dogmă. Iar a profesa acest credo este trecut drept elevare și elecțiune spirituală. Drept consecință, universitățile noastre sunt astăzi agenți activi ai distrugerii culturale.

O cultură a refuzului prinde rădăcini.

22. Our governing classes are advancing human rights. They are at work fighting climate change. They are engineering a more globally integrated market economy and harmonizing tax policies. They are monitoring progress toward gender equality. They are doing so much for us! What does it matter by what mechanisms they inhabit their offices? What does it matter if the European peoples grow more sceptical of their ministrations?

Elitele își exhibă cu aroganță propria virtute.

23. Acest scepticism în creștere este perfect îndreptățit. Azi, Europa este dominată de un materialism fără țintă, care pare incapabil de a motiva bărbații și femeile să formeze familii și să aibă copii. O cultură a refuzului lipsește următoarea generație de un sens al identității. Unele din țările noastre au regiuni în care musulmanii trăiesc într-o autonomie informală față de legile locale, ca și când ar fi colonizatori mai degrabă decât membri ai națiunilor unde au ales să se așeze. Individualismul ne izolează unul de celălalt. Globalizarea transformă planurile de viață ale milioanele de oameni. Dacă sunt întrebate, clasele conducătoare spun că ele doar lucrează în vederea acomodării inevitabilului, făcând ajustări dinaintea necesităților implacabile. Niciun alt curs nu e posibil și este irațional să te împotrivești. Lucrurile nu pot fi altfel. Celor care comentează li se spune că suferă de nostalgie, pentru care merită condamnarea morală ca fasciști sau rasiști. Cum diviziunile sociale și neîncrederea civică devin tot mai evidente, viața publică europeană devine tot mai neliniștită, mai ranchiunoasă și nimeni nu vede sfârșitul acestui proces. Nu trebuie să continuăm să urmăm acest drum. Trebuie să scăpăm de tirania falsei Europe. Există o alternativă.

Există alternativa.

+ + +

24. **Opera de înnoire începe cu auto-cunoașterea teologică.** Pretențiile universaliste și universalizante ale falsei Europe se vădesc a fi un ersatz religios, cu tot cu gesturi de credință și anateme. Acesta este puternicul opiaceu care paralizează Europa ca organism politic. Subliniem că aspirațiile religioase sunt domeniul religiei, nu ale politicii și în niciun caz al administrației birocratice.

Trebuie să abandonăm religia ersatz.

Pentru a recupera acțiunea politică și istorică, este imperativ să re-secularizăm viața publică europeană.

25. Aceasta va presupune renunțarea la limbajul mincinos, ire-sponsabil și care suplimentează manipularea ideologică. Discuția despre diversitate, incluziune și multiculturalism e goală. Adeseori, acest limbaj este folosit ca un mod de a ne caracteriza căderile și reușitele: deșirarea solidarității sociale este, “de fapt”, un semn de bun venit, de toleranță, de incluziune. Acesta este limbaj de marketing, un limbaj menit să oculteze realitatea, mai degrabă decât să o ilumineze. Trebuie să recuperăm respectul ferm pentru realitate. Limba e un instrument delicat și este discreditat când e folosit ca măciucă. Trebuie să promovăm decența lingvistică. Recursul la denunț este un semn de decadență a momentului prezent. Nu trebuie să tolerăm intimidarea verbală și cu atât mai puțin amenințările cu moartea. Trebuie să îi protejăm pe cei care (ne) vorbesc rezonabil, chiar și atunci când credem că opiniile lor sunt greșite. Viitorul Europei trebuie să fie liberal în cel mai bun sens al termenului, adică dedicat dezbaterii publice robuste, dar libere de orice amenințări cu violența sau coerciția.

Trebuie restaurat adevăratul liberalism.

26. Depășirea blestemului falsei Europe, cu cruciada ei utopică, pseudo-religioasă pentru o lume fără frontiere ar însemna croirea unui nou fel de a fi om de stat și a unui nou om de stat. Un conducător politic bun conduce o adunare liberă a persoanelor particulare. Un bun om de stat vede moștenirea noastră europeană comună și tradițiile noastre naționale particulare drept daruri magnifice și dătătoare de viață, dar și fragile. El nu refuză această moștenire, nici nu își asumă riscul de a o pierde cu totul de dragul unor vise utopice. Asemenea lideri râvnesc la onorurile ce le sunt aduse de către poporul lor; ei nu tânjesc după aprobarea “comunității internaționale”, care este, de fapt, aparatul de relații publice al unei oligarhii.

Avem nevoie de oameni de stat responsabili.

27. Recunoscând caracterul particular al națiunilor europene și amprenta lor creștină, nu trebuie să fim mirați de acuzațiile multiculturaliștilor. Imigrația fără asimilare este colonizare, iar aceasta din urmă trebuie respinsă. Avem dreptul să ne așteptăm ca acei care migrează spre pământurile noastre să se încorporeze în națiunile noastre și să adopte modul nostru de viață. Aceste așteptări

Trebuie să ne reînnoim unitatea și solidaritatea națională.

trebuie să fie sprijinite de politici corecte. Limbajul multiculturalismului a fost importat din America. Dar marea epocă a imigrației americane a venit la începutul secolului al douăzecilea, o perioadă de creștere economică remarcabil de rapidă, într-o țară practic lipsită de asigurări sociale și cu un foarte puternic sentiment al identității naționale, în care era de presupus ca imigranții să fie asimilați. După ce a admis un număr mare de imigranți, America și-a închis porțile aproape complet pentru aproape două generații. Europa trebuie să învețe din această experiență americană, mai degrabă decât să adopte ideologii americane la zi. Această experiență ne spune că locul de muncă este un puternic motor de integrare, că un sistem de asigurări sociale prea generos poate bloca asimilarea și că o conducere politică prudentă uneori dictează reduceri ale cotelor de imigrare – chiar reduceri drastice. Nu trebuie să îngăduim ca o ideologie multiculturalistă să ne deformeze judecățile politice asupra binelui comun, care cer comunități naționale cu destulă unitate și solidaritate ca să poată vedea binele lor drept comun.

28. După cel de-al doilea război mondial, Europa occidentală a dezvoltat democrații vitale. După colapsul imperiului sovietic, națiunile central-europene și-au refăcut și ele vitalitatea civică. Acestea sunt printre cele mai prețioase realizări europene. Dar ele vor fi pierdute dacă nu discutăm despre imigrație și schimbări demografice în națiunile noastre. Doar imperiile pot fi multiculturale, adică exact ceea ce Uniunea Europeană riscă să devină dacă noi vom da greș în a face din reînnoirea solidarității și unității noastre civice criterii cu care să cântărim politicile de imigrare strategiile de asimilare.

29. Mulți greșesc crezând că Europa se zbate doar datorită controverselor privind imigrarea. În realitate, aceasta este doar una dintre dimensiunile unei neliniști mai generale, al cărei sens trebuie inversat. Trebuie să recucerim demnitatea rolurilor particulare în societate. Părinții, învățătorii și profesorii au o îndatorire față de cei aflați în grija lor. Trebuie să rezistăm cultului expertizei în dauna înțelepciunii, a tactului și a căutării unei vieți cultivate. Nu poate fi înnoire în Europa fără un refuz dârz al egalitarismului exagerat, dar cu reducerea înțelepciunii la cunoștințe tehnice. Sprijinim izbânzile politice ale erei moderne. Fiecare bărbat și fe-

Doar imperiile sunt multiculturale.

O ierarhie cumpănită nutrește bunăstarea socială.

meie trebuie să aibă un vot egal. Drepturile fundamentale trebuie protejate. Dar o democrație sănătoasă are nevoie de ierarhii sociale și culturale care să încurajeze căutarea excelenței și să îi onoreze pe cei care servesc binele comun. Trebuie să restaurăm un sens al măreției spirituale și să o onorăm cum se cuvine, astfel încât civilizația noastră să o poată compara cu simpla bogăție, a cărei putere crește, pe de o parte, dar și cu distracția vulgară, pe de altă parte.

30. Demnitatea umană este mai mult decât un drept care poate fi lăsat izolat, în vreme ce doctrine ale drepturilor umane internaționale nu reușesc să epuizeze cererile de justiție, necum pe cele ale binelui. Europa are nevoie de o înnoire a consensului asupra culturii morale, încât populația să poată fi ghidată spre o viață furtunoasă. Nu trebuie să îngăduim unei înțelegeri greșite a libertății să împiedice utilizarea prudentă a legii ca mijloc de eradicare a viciului. Trebuie să fim iertători la adresa slăbiciunii umane, dar Europa nu poate supraviețui fără o restaurare a aspirațiilor comune către un comportament vertical și către excelența umană. O cultură a demnității decurge din decență și din împlinirea obligațiilor impuse de fiecare moment al vieții noastre. Trebuie să reînnoim respectul mutual dintre clasele sociale, cel care caracterizează o societate care valorizează contribuțiile tuturor.

31. Recunoaștem aspectele pozitive ale economiilor de piață liberă, dar trebuie să rezistăm ideologiilor care caută să împingă logica pieței la extrem. Nu trebuie să îngăduim ca totul să fie de vânzare. Piețele funcționale impun domnia legii, iar domnia legii, în viziunea noastră, trebuie să tindă spre mai mult decât simpla eficiență economică. Piețele funcționează optim când sunt așezate împreună cu instituții puternice, organizate după principii proprii, nu neapărat de piață. Creșterea economică, deși este benefică, nu este binele suprem. Piețele trebuie orientate către obiective sociale. Astăzi, gigantismul corporatist amenință suveranitatea politică însăși. Națiunile trebuie să coopereze spre a reduce aroganța și prostia forțelor economice globale. Afirmăm utilizarea prudentă a puterilor guvernamentale care să susțină obiectivele binelui non-economic.

Trebuie să reintroducem o cultură morală.

Piețele trebuie ordonate în vederea scopurilor sociale.

32. Credem că Europa are o istorie și o cultură care merită susținute. Universitățile noastre, pe de altă parte, prea adeseori ne trădează moștenirea culturală. Trebuie să reformăm curricula educațională pentru a sprijini transmisiunea culturii noastre comune, mai degrabă decât îndoctrinarea tinerilor cu o cultură a refuzului. Profesorii și mentorii la fiecare nivel au o sarcină a memoriei. Ei trebuie să se mândrească cu rolul de pod între generațiile trecute și cele viitoare. Trebuie să reînnoim cultura înaltă a Europei prin așezarea sublimului și a frumuseții drept standarde comune și prin refuzarea degradării artelor într-un soi de propagandă politică. Asta va cere cultivarea unei noi generații de clienți: corporațiile și birocratiile s-au dovedit a fi pauperi ca patroni ai artelor.

Educația trebuie reformată.

33. Căsătoria este fundația societății civile și baza armoniei dintre bărbați și femei. Este legătura intimă organizată împrejurul susținerii unei gospodării și creșterii pruncilor. Afirmăm că rolul nostru fundamental în societate și ca ființe umane este cel de tați și mame. Căsătoria și copiii sunt parte integrală din orice viziune a înfloririi umane. Copiii cer sacrificiu de la cei ce îi aduc în lume. Acest sacrificiu e nobil și trebuie onorat. Sprijinim politici sociale prudente care să încurajeze și întărească mariajul, nașterea de prunci și creșterea lor. O societate care nu-și întâmpină cum se cuvine copiii nu are niciun viitor.

Marriage and family are essential.

+ + +

34. **Există o anxietate în Europa astăzi din pricina creșterii a ceea ce este numit „populism” – deși înțelesurile termenului nu par a fi determinate și este folosit mai mult ca invectivă.** Avem rezervele noastre. Europa are nevoie să se bazeze pe adâncă înțelepciune a tradițiilor sale mai degrabă decât pe sloganuri simpliste și apeluri emoționale, care ne divizează. Cu toate acestea, admitem că mare parte din acest nou fenomen politic poate reprezenta o rebeliune împotriva tiraniei falsei Europe, care pune eticheta de „anti-democratică” oricărei amenințări la adresa monopolului pe care îl exercită asupra legitimității morale. Așa numitul „populism” amenință dictatura status-quo-ului, „fanatismul centrului” și pe

Populismul trebuie să fie unul implicat.

bună dreptate. E un semn că până și în miezul culturii noastre politice, degradate și împovărate, acțiunea istorică a popoarelor europene poate să renască.

35. Respingem ca falsă aserțiunea că nu există o alternativă responsabilă la solidaritatea artificială, lipsită de suflet a pieței unice, a birocrăției transnaționale și a distracției aptere. Alternativa responsabilă este adevărata Europă.

Viitorul nostru este adevărata Europă.

36. În acest moment, cerem tuturor europenilor să ni se alăture în refuzarea fanteziei utopice a unei lumi multiculturale, fără granițe. Ne iubim patriile, e dreptul nostru și căutăm să înmânăm copiilor noștri toate lucrurile nobile pe care le-am primit la rândul nostru drept patrimoniu. Ca europeni, împărtășim o moștenire comună, iar aceasta ne cere să trăim în pace ca Europă a națiunilor. Să ne reînnoim suveranitatea și să decoperim demnitatea unei responsabilități politice comune pentru viitorul Europei.

Trebuie să ne asumăm responsabilitatea.

Philippe Bénéton (France)

Rémi Brague (France)

Chantal Delsol (France)

Roman Joch (Česko)

Lánczi András (Magyarország)

Ryszard Legutko (Polska)

Pierre Manent (France)

Janne Haaland Matlary (Norge)

Dalmacio Negro Pavón (España)

Roger Scruton (United Kingdom)

Robert Spaemann (Deutschland)

Bart Jan Spruyt (Nederland)

Matthias Storme (België)

Edit

u